

**R. P. Francisci Svarez, Granatensis, E Societate Iesv
Doctoris Theologi, Et In Conimbricensi Academia Olim
Primarij Theologiae Professoris emeriti, Opvs De Triplici
Virtute Theologica, Fide, Spe, Et ...**

Suárez, Francisco

Mogvntiae, 1622

Sect. 4. An detur praeceptum Charitatis de proximo diligendo.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-93448](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-93448)

Simile qua-
stione dispu-
tat author de
præcepto pe-
nitent. disp.
35. à sect. 4.
Sede præcep-
to oratio-
nis lib. 1. de
oratione, cap.
ultimo.

rationes factas contra tertiam sententiam, est enim consentaneum, ut Dei amor, propter quem creatus est homo, & qui est ultimus finis actionum, non semel tantum, & iterum in tota vita habeatur. Quare qui per multos annos non exerceat hunc amorem, delinquit contra hoc præceptum: quantum verò futurum sit hoc tempus? prudentiæ relinquendum est.

SECTIO IV.

Utrum detur præceptum charitatis de proximi dilectione.

1. Assertio.

1. Dico primo. Tenemur sub præcepto diligere proximum, sicut nos ipsos. Est de fide Matth. 22. Diliges proximum tuum sicut te ipsum. Vbi particula illa, sicut, significat similitudinem, non omnimodam æqualitatem, ut exponunt Hieronymus, D. Thom. & reliqui Theologi: nomine verò proximi, quid intelligendum sit, iam supra exposuimus disp. 1. sect. 1. à num. 3.

Secunda.

2. Dico secundò. Præceptum hoc, & naturale est, & supernaturale, prout in actum naturalem, vel supernaturalem cadit. Prior pars satis constat, & quia id dicitur ratio naturalis, & quia nihil est magis necessarium ad generis humani conservationem, pacem, & iustitiam tutandam, & quia aliqui nunquam contra proximum peccaremus, ut in simili supra sect. 1. num. 2. arguebamus de Deo. Posterior pars est contra Caietanum, qui Deuter. 6. & Matth. 22. exponens hoc præceptum dicit solum intelligi de dilectione naturali, quia supernaturali dilectione nunquam tenemur diligere proximum, consentit ferè Nauarr. c. 14. n. 8. & 9.

Errant præ-
dicti autho-
res.

3. Sed errant, nam Patres, & Theologi æquè nuntiant hoc præceptum inter ea, quæ ad charitatem infusam spectant, & Christus Matth. 22. utrumque æquè coniungit, nec est verisimile in vno loqui de vno genere amoris, in alio de altero: imò expresse subiungit; secundum autem simile est huic, & Ioannis 15. Hoc est præceptum meum, ut diligatui inuicem, ergo diuinum, & supernaturale, & deinde, sicut & ego dilexi vos, ipse autem supernaturali amore, & in ordine ad supernaturalem beatitudinem nos dilexit. Vnde Paulus dixit dilectionem proximi esse obseruationem totius legis, quia est necessarium coniuncta cum charitate Dei. Quapropter Augustinus 8. de Trinitate capite septimo, obseruat. licet necessarium sit duo præcepta charitatis seruare, Dei, & proximi, tamen sæpè in sacra Scriptura vnum poni, ut sufficiens, quia non potest ab alio separari. Vnde sumitur ratio: nam tenemur diligere ex charitate Deum, ergo eodem modo tenemur diligere proximum propter Deum, quia tenemur diligere proximos, ut consortes beatitudinis supernaturalis, & consequenter illis præstare beneficia necessaria non tantum ad naturæ bonum, sed etiam ad supernaturalem beatitudinem.

Quando ob-
liget præcep-
tum amo-
ris erga pro-
ximum.

4. Difficultas est quando obliget hoc præceptum? Breuiter de utroque amore naturali, & supernaturali in genere dico, quod spectat ad exercitium internorum actuum, per se non obligari nos ad illum actum eliciendum in illo sistendo, id est, propter amandum tantum: sicut diximus de amore Dei. Ratio differentie est, quia amor internus per se non patet proximo, sicut patet Deo. Item amor Dei per se est quidam cultus Deo debitus, non verò sic est amor proximi. Hinc fit, hunc amorem internum solum cadere in præceptum, vel quando necessarius est ad opus externum, & beneficium proximo præstandum, vel ad vitandum odium, & offensionem proximi. Vnde tunc obligabit, quando occurrerit necessitas misericordie, de qua supra, vel necessitas vitandi odium, periculum, &c. & tunc tantum

obligari ad hunc actum, quantum ad hos fines fuerit necessarium. Et huc spectant multa quæ de obligationibus charitatis in proximos tradunt scribentes, & infra disput. 9. occurrent. Vnde vltimius fit, ut regulariter sufficiat amor naturalis, hic enim sufficit ad opera, quæ frequenter occurrunt, sæpè tamen oportebit hunc actum esse supernaturalem, quando, vel opus est valde difficile, & supernaturale, vel est tam magna tentatio, aut periculum odij, & vindictæ, ut moraliter non nisi supernaturali amore vinci possit credatur.

SECTIO V.

Utrum hoc præceptum etiam ad inimicos amandum, & peccatores obliget.

1. Hoc loco sermo est de peccatoribus viatori-
bus, ut supra notauimus, nomine autem ini-
micorum intelliguntur ij, à quibus iniuriam passi
sumus, vel qui nos odio prosequuntur.

1. Dico primo. Ex vi huius præcepti tenemur non odisse peccatores, etiam inimicos. Est de fide: ratio verò est, quia isti sunt proximi, at odium proximi est intrinsecè malum, est enim odium rei bonæ, & per se amabilis. Est autem sermo de peccatoribus non formaliter, sed ut quidam homines sunt, culpa enim odio haberi potest. Sed contra: nam licitum est interdum desiderare malum peccatoribus, ut Psalmo 9. Conuertantur peccatores in infernum, & 108. Constitue super eum peccatorem, & diabolus stet à dextris eius cum iudicatur, exeat condemnatus, &c. ad Galat. 5. Vnam abscindantur, qui vos conturbant, & similis locutio frequens est in sacra Scriptura. Item Christiani sine scrupulo desiderant mortem inimicis Ecclesiæ: hoc autem desiderium est quoddam odium. Respondetur primò ad illa Scripturæ testimonia, ut in illis sit sensus non optantis, sed prædicentis. Secundò, ut sit sensus optantis, si malum referatur ad culpam, non ad personam, ita ut culpæ destruat, non personæ desideretur. Tertiò, ut sit sensus optantis malum ipsi personæ, non ex odio, sed ex aliquo honesto fine: vel necessitatis, vel iustæ vindictæ diuinæ.

2. Ex quo dico vltimius, interdum licere desiderare malum temporale proximo propter bonum finem, id est, propter ipsius commodum, vel ad vitandum, maius malum. Ratio est, quia malum poenæ non est intrinsecè malum, atque adeo neque intrinsecè charitati contrarium, & si licet interdum necessarium ad bonum simpliciter, vel vtilius, ut sic, potius est bonum. Adde, quia licet velle illum finem, ergo & medium consentaneum. Sed duo in his desideriis seruanda sunt, alterum tantum licere ad iustum, & honestum finem, & ideo, & tantum, & tale malum licere desiderare, quantum ad talem finem necessarium est: quare per se nunquam licet desiderare viatori poenam eternam, quia per se non est medium ad nullum bonum, licet interdum liceat permittere illam. Communiter etiam in his desideriis intelligitur tacita conditio, nempe si alia via prouideri non potest bono proximorum. Alterum est, aliquando licere desiderare aliquod malum proximo, quod non licet inferre, non enim quidquid licet mihi optare, ut eueniat, licet mihi facere, ut patet de proximi morte. Ratio est, quia multa interdum licet fieri ab alio, quæ à me non possunt licet fieri, quia careo iure, & potestate: desiderium ergo est, ut vnumquodque per legitimas causas fiat.

3. Dico tertiò. Ex hoc præcepto tenemur possitue amare peccatores, etiam inimicos. Constat Matth. 5. Diligite inimicos vestros, quæ verba non tantum consilium, sed præceptum continent, ut exponunt ibi Patres, idemque habetur ex doctrina Con-
cilio.